

Ärendenummer:

2026/756

Datum:

2026-05-18

Er referens:

Fö2026/00576

Försvarsdepartementet

Remissvar

Europeiska kommissionens cybersäkerhetspaket med förslag om ändringar i cybersäkerhetsakten (EU 2019/881) samt riktade ändringar i NIS 2-direktivet (EU 2022/2555) KOM (2026)11,13

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) som ansvarar för bland annat ackreditering, reglerad mätteknik, ädelmetallkontroll och samordning av marknads kontroll vill lämna följande remissvar.

Synpunkter på förslaget till CSA2

Artikel 19-23

Det föreslås inrättas ett nytt europeiskt ramverk för bedömning och intygande av individuella cybersäkerhetskompetenser, där ENISA ges i uppdrag att utveckla ramverket och de tillhörande ordningarna samt att utse "authorised attestation providers" som ska bedöma individer mot dessa ordningar.

Swedac konstaterar att det föreslagna systemet i flera avseenden liknar befintliga ordningar för personcertifiering som bygger på ackreditering. Mot denna bakgrund anser Swedac att det bör övervägas om det redan etablerade ackrediteringssystemet kan utnyttjas även för detta ändamål, i stället för att inrätta ett parallellt system. Enligt Swedacs erfarenhet är ackrediteringssystemet väl fungerande och det innefattar en återkommande, oberoende tillsyn av certifieringsorganen, vilket bidrar till kvalitet och förtroende. Swedac noterar att det i förslaget inte tydligt framgår hur tillsynen över "authorised attestation providers" är tänkt att utformas.

Samtidigt är det viktigt att beakta att ackreditering är en kostsam process. Swedac anser därför att en noggrann analys bör göras av om kostnaderna och kraven på de organ som omfattas står i rimlig proportion till de fördelar som ett ackrediteringsbaserat system kan ge. En jämförelse av denna kostnad kan ske med de förväntade kostnaderna som ändå kommer uppstå genom finansieringen av ENISA:s process, i enlighet med artikel 47 (som hänvisar till artikel 22(1)).

Artikel 19 och 71

Swedac noterar att begreppet "framework" används på olika sätt i artikel 19 respektive artikel 71. Enligt Swedacs uppfattning bidrar detta till att göra förordningen svårare att överblicka och skapar viss osäkerhet om vad som avses i respektive bestämmelse.

Swedac uppfattar vidare stycke 1 och 2 i artikel 71 främst som en mål- eller programbeskrivning. Mot den bakgrunden anser Swedac att bestämmelserna skulle vara mer ändamålsenligt placerad i skälen till förordningen, alternativt behöva omarbetas så att dess rättsliga funktion tydliggörs i artikeldelen.

Artikel 77

I artikel 77 föreslås att ENISA ska kunna ta fram tekniska specifikationer. Swedac uppfattar detta som något annat än de "common specifications" som kommissionen kan anta enligt andra rättsakter (exempelvis AI-förordningen) och att det därmed är ett nytt inslag i regelverket. Swedac ställer sig frågande till varför det behövs ett särskilt förfarande för tekniska specifikationer vid sidan av redan etablerade instrument. Om möjligheten att ta fram tekniska specifikationer ska kvarstå anser Swedac att det bör klargöras vilken rättslig status dessa specifikationer ska ha.

Swedac anser vidare att cybersäkerhetscertifieringsordningarna som huvudregel bör baseras på harmoniserade standarder.

Artikel 94

Artikel 94 ger kommissionen befogenhet att granska anmälda organs kompetens, även efter att de har bedömts och anmälts nationellt. Om kommissionen konstaterar att ett organ för bedömning av överensstämmelse inte uppfyller eller inte längre uppfyller kraven för anmälan ska den meddela detta till den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering och begära att den vidtar erforderliga korrigerande åtgärder, såsom att vid behov återta anmälan.

Swedac anser att denna ordning inte bör inskränka det nationella handlingsutrymmet. Enligt Swedacs uppfattning bör det därför tydliggöras att den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering, på grundval av den information som kommissionen lämnar, ska genomföra en egen utredning och därefter fatta ett självständigt beslut i enlighet med nationell rätt och unionsrätten.

Swedac bedömer vidare att kommissionens eller den nationella myndighetens utredning i praktiken kan komma att omfatta omständigheter som rör det anmälda organets ackreditering. För att säkerställa att även det nationella ackrediteringsorganet kan fullgöra sin tillsyn anser Swedac att en uttrycklig informationsskyldighet bör införas. Kommissionen bör informera den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering om omständigheter som är relevanta för bedömningen av organets kompetens, och den nationella myndigheten bör i sin tur vara skyldig att lämna information som kan beröra ackrediteringen till det nationella ackrediteringsorganet.

I artikel 94(5) anges att medlemsstaterna ska säkerställa att det finns ett förfarande för överklagande av de anmälda organens beslut. Swedac har inte något att invända mot ett sådant krav, men anser att bestämmelsen systematiskt skulle passa bättre i en artikel för att göra regelverket mer överskådligt och minska risken för tolkningsproblem. Den skulle till exempel kunna placeras i artikel 96 som reglerar rättsmedel.

Artikel 103

I artikel 103(2)(c) föreslås att kommissionen genom genomförandeakter ska kunna föreskriva att vissa tekniska åtgärder, som ska vidtas av entiteter enligt bilaga I och II till direktiv (EU) 2022/2555 (NIS2), ska granskas av en tredje part. Det framgår emellertid inte vilken typ av tredje part som avses. Om avsikten är att kommissionen, med stöd av artikel 103(3), ska kunna specificera krav på sådan tredje part i genomförandeakterna anser Swedac att detta bör tydliggöras i artikeln.

Som exempel på tekniska åtgärder som kan bli föremål för tredjepartsgranskning anges i artikel 103(2)(c)(i) "the use of on-device processing". Swedac bedömer att innebörden av detta begrepp är oklar och anser att begreppet bör definieras eller åtminstone preciseras, alternativt ersättas med ett mer etablerat begrepp.

Bilaga I

I punkt 19 i bilaga I finns en uttrycklig hänvisning till förordning (EG) nr 765/2008, medan en motsvarande hänvisning saknas i punkt 20. Eftersom båda punkterna tycks avse krav på organ för bedömning av överensstämmelse ställer sig Swedac frågande till varför det inte finns en sådan hänvisning i punkt 20.

Synpunkter på förslaget till ändringar i NIS2

Swedac har inga synpunkter på de förslagna ändringarna i NIS2.

Detta yttrande har beslutats av chefsjuristen Anette Arveståhl efter föredragning av juristen Linda Alenius. Utredaren Magnus Pedersen, bedömningsledaren Mattias Andersson och juristen Tove Sehested har deltagit vid handläggningen av ärendet.